

"MƏN DİLİMİN SAHİBİYƏM"

*Günəşi gözləmə... o, öz vaxtını bilir...
Sən vaxtı ötürmə....*

Əli Rza Xələfli

*Sevdiyi xanıma çoxlu vədlər verdi amma
əməlləri vətənə, xalqa, cəmiyyətimizin gələcəyinə
xidmət etdi.*

Xanımına qalan "Səni çox sevirəm" oldu.

Yazarı hamı şəxsən tanımaya bilər, amma o əsərləri ilə tanınmalıdır. Əlirza Xələfli də bir jurnalist, şair, publisist, tənqidçi olmaqdan daha artıq dönməz əqidəli Azərbaycançılığı ilə tanınır. O, çoxşaxəli yaradıcılığı ilə həm ədəbi mühitimizdə, həm də Azərbaycanın ziyalı aləmində verdiyi töhfələrə görə tanınan, sevilən, dəyərləndirilən yazarlardan biridir. Ömrün hər çağında vətəninə, xalqına xidməti üstün tutan şəxsiyyətdir. Ömür yoluna nəzər saldıqda ucalardan uca bir xarakterin saf mənəviyyəti, hər zaman milli ləyaqətini gəzdirdiyi, köç etdiyi dağlardan qəvi tutmağı bacaran, hörmət-izzətin var-dövlətdən üstünlüyünə önəm verən bir azərbaycanlı ailəsində yetişdiyinin bir daha təsdiqini görürük. Onun gənclik şeirlərinin Qarabağ-tərəkəmə tayfalarının həyatını fəxrlə, sevə-sevə tərənnümü də fikrimizdə yanılmadığımızı təsdiqləyir. Varlığın təzahürünü kökə bağlayır, kökünün əzəməti ilə fəxarət yaşayır.

Atan kimdi, baban kim?- hansı ilin barısan, Hansı kökdən gəlirsən, kimin yadigarısan? – bütün "kökü üstə bitən otlar" kimi hər məqamda dik durmağı bacarır. O, xalqımızın Qarabağ yanğısı ilə qanı bir, milləti bir Türkiyəmizin Zəlzələ ağrılarını bərabər tutur:

Sultanım, biz bilirik, dağlar dağdır sinəndə,
Qəlbin oda tutulur bircə ümid sönəndə.
yaxud:

Bir bədənin, bir canın ağrısı bizdən keçir,
Doğma qardaş yarası göynəyən izdən keçir...

Sətirləri ötürdükcə duyursan ki, vətən dərini Əlirza tək çəkmir, onun misralarının vəhdətində el var, oba var, bütöv bir xalq var, sülhsevər bir dünya var. Dərdi dərddə kimi, fərəhi fərəh kimi, amma

qürurla yaşayır. Onu müvəffəqiyyətin zirvəsinə aparən əmil də elə budur – köçəri-tərəkəmə tayfalarının namus-qeyrət qüruru, bütövlük-kamillik qüruru. Çox arxayındır ki, "Nə vaxtsa dünya axır ki, silaha yox, sözə əyiləcək..."(Ə.X.) Təkcə elə bu inam qaranlığı yarmaq gücündə olan işığa bərabərdir...Əli Rzanın bədii sözü ən inamsız adamın varlığına çökən qaranlığı dağıtmaq gücündədir. Elə bu düşüncəmizə qüvvət üçün onun "Bir bülbülün türküsü" əsərindən bir beytə diqqət edək:

Ey könlüm, nə deyirsən, yol uzun ömür qısa,

Qaranlığa sinə gər, gün doğar batma yasa.

– deyərək bircə həqiqətin ifadəsi (yol uzun, ömür qısa) ilə hayqırır və bunun unudulmazlığını təlqin edir, eyni zamanda sətiraltı mənada qaranlığa sinə gərə bilən saf, səmimi insanların da maneəsiz yaşaya bilmədiyini vurğulayır. Əlbəttə sonsuz inamını da təlqin edir; günəşin doğacağına olan inamını...

Ədəbi tənqiddə özünəməxsus bir sütun yaratmış, klassik ədəbiyyat nümunələrini dirildib ayaq üstə qoymuş, elinin-obasının xarakterinə uyğun bayatılar səsləndirmiş Əlirza Zal oğlunun jurnalistika sahəsindəki fəaliyyətinin radiusunu Azərbaycan mətbuatı sırasında "Kredo" qəzetinin özünəməxsus nəhəng mövqeyi müəyyənləşdirir. Qəzet 1999-cu ildən indiyədək fəaliyyətində daim öncüllüyü qoruyub saxlaya bilirsə burada baş redaktorun danılmaz fəaliyyəti, əzmi göz önündədir.

Əzizli Əlirza söz adamıdır, sözün qüdrətinə tapınar, sözə doğru gedər... SÖZ ilahi qüvvədir. Onun söz yükü ilə yüklənmiş yaradıcı ömür karvanı körpülərdən keçir, baş daşı yazılarını oxuyub yurdun övladlarını tanımaq istəyir, bir ocağın işığından od alıb həsrət körpüsünə yönlənərək dünyanın söz üzünü fəth etməyə üz tutur. "Sozlər boldur... Hər kəsin dilində nə qədər desən... sadəcə onu ifadə üçün istedad və təfəkkür olmalıdır..." bu, heç vaxt sonu olmayan son qərardır. Hərtərəfli səbat sahibinin həyatı bu qərarın möhtəşəmliyində irəliləyir. Onda istedad da var, təfəkkür də...

İstər publisistik, istər bədii, istərsə də ədəbi-tənqid mövzularında yaradıcılığını izlədikcə Əlirza

müəllimin içində çağlayan dumduru sulu bir çay kəşf edirsən: damarlarında axan xalq, vətən, ana dili sevgisidir bu, mühitinin qaranlığını parçalayan ziyalı işığıdır bu.

"Mən dilimin sahibiyəm" deyən vətəndaş şairin dilimizin saflığı, leksikamızın zənginliyi, qorunması sahəsində də təəssübkeşliyi janrından, mövzusundan asılı olmayaraq bütün əsərlərində bariz yer tutur, günün aktual mövzusu kimi daim diqqətdə saxlanır.

Heç vaxt görüşmədiyim, amma doğmadan doğma hiss etdiyim hörmətli Əlirza Xələfli!

Mən bu qənaətdəyəm ki, nə qədər ucaboş olsan da Əlirza Xələfliyə başını qaldıdın baxırsan, çünki o, böyük amallar üzərində dayanıb.

Ömrün illərini arxada qoya-qoya fəth etdiyiniz o ucalığa bundan sonra da sahiblik edə bilərsiniz, vətən üçün, xalqımız üçün, ən ümdəsi Bütöv Azərbaycanımız üçün atdığımız addımların ahəngdar sədası həmişə ucalıqlardan gəlsin!

Bu arzu ilə bir yazara 70 yaşın mübarək demək, mənim üçün də çox fəxarətlidir!

29.06.2023.

*Sima Cəfərova
filoloq*